

*"Dziecko chce być dobre
Jeśli nie umie – naucz
Jeśli nie wie – wytłumacz
Jeśli nie może – pomóż"*
Janusz Korczak

**PROGRAM WYCHOWAWCZO -
PROFILAKTYCZNY**
PRZEDSZKOLA nr 83 „ZUCH”
w Poznaniu

**„Dobrze zuchem być - zdrowym
bezpiecznym i wesołym!”**

Wychowanie rozpoczyna się w rodzinie, a przedszkole tylko je kontynuuje i ukierunkowuje. Przytaczając słowa J. Deweya: „ *przedszkolne życie powinno wyrastać stopniowo z życia domowego(...), powinno podejmować i kontynuować zachowanie, z którymi dziecko oswoiło się już w domu.*”

Program „**Dobrze zuchem być – zdrowym, bezpiecznym i wesołym!**” ma na celu poprawę jakości pracy edukacyjnej. Ma on za zadanie określać, jakimi wartościami kierujemy się w stosunku do naszego wychowanka, jakie normy postępowania czy zachowania są oczekiwane przez rodziców dzieci, pożądane przez środowisko.

Podczas wdrażania naszego programu wychowawczego będziemy wykorzystywać metodykę pracy zuchowej, gdyż jest tradycją naszego przedszkola i opiera kształcenie na aktywności dziecka oraz na jego naturalnej ciekawości i twórczości, na zabawie w „zuchowanie”.

Charakterystyka naszego przedszkola:

W naszym przedszkolu tradycja zuchowa sięga 1966r. Przedszkole ma swoje logo, hymn, totem. Tworzymy swój zuchowy świat. Dwie młodsze grupy: „Iskierki”, „Promyki” walczą o chusty małego zucha, a „Słoneczna Gromada” stanowią drużynę małych zuchów, które uczestniczą w tzw. Zbiórkach zuchowych. Na zbiórkach charakterystyczną formą aktywności jest zabawa, która skierowana jest na zdobywaniu sprawności.

Animatorem takiej zabawy jest nauczyciel prowadzący grupę lub harcerka, która prowadzi drużynę przy wsparciu nauczyciela.

Charakterystycznym elementem zbiórki jest KRĄG RADY, gdzie zapadają ważne decyzje dotyczące życia grupowego, tam też są rozstrzygane sytuacje konfliktowe.

Opieramy się na takich celach i wartościach, które pozwolą każdemu dziecku świadomie wybrać dobro, przyjąć odpowiedzialność za siebie, za innych. Kierunek wychowania naszych zuchów wytycza **Prawo Zucha**.

Prawo to daje każdemu zuchowi ściśle określony kodeks postępowania, jest dla niego życiową mapą, drogowskazem. Każdego roku grupy wspólnie tworzą KODEKS ZUCHA. Wzmacnianie pozytywnych zachowań następuje poprzez:

- pochwały indywidualne,
- pochwały przed grupą – w czasie zbiórki w KRĘGU RADY,
- pochwały przed rodzicami i pracownikami przedszkola,
- wręczenie dziecku medalu, naklejki,
- pochwały na tablicy grupowej.

PRAWO ZUCHA

ZUCH KOCHA POLSKĘ

Zuch ma umieć kochać, akceptować siebie, świat, swoje otoczenie. Żyje także dla innych – rodziców, rodziny, społeczeństwa. Zna i szanuje tradycje, kultywuje wartości.

ZUCH JEST DZIELNY

Zuch jest dzielny, sprawny fizycznie, zręczny, pracowity – umie przyznać się do złych postępów, nie boi się odpowiedzialności. Można na niego liczyć, pokonuje strach.

ZUCH MÓWI PRAWDĘ

Zuch mówi prawdę, gdyż *nie musi kłamać, nie chce kłamać i nie kłamie. Nie wprowadza nikogo w błąd, nie mówi niczego, co jest niezgodne z rzeczywistością. Dotrzymuje danego słowa. Zasługuje na zaufanie.*

ZUCH PAMIĘTA O SWOICH OBOWIĄZKACH

Praca dla zucha to przyjemność i radość. Pomaga innym, potrafi utrzymać porządek, jest obowiązkowy, posłuszny. Dbą o swoje zdrowie i pamięta, że nie należy siedzieć godzinami przed telewizorem

WSZYSTKIM JEST Z ZUCHEM DOBRZE

Potrafi być czuły, opiekuńczy, sprawiedliwy, pogodny, nie sprawia przykrości innym.

ZUCH STARA SIĘ BYĆ CORAZ LEPSZY

Zuch ciągle dąży wzwyż, szuka prawdy o świecie, życiu. I pamięta o swoim PRAWIE DO OBIETNICY ZUCHA

**Szczegółowe cele wychowawczo - profilaktyczne zamieszczone
w programie, procedura osiągnięcia sukcesu
oraz sposoby realizacji zamierzeń**

<u>Zadanie główne</u> <u>Zucha</u> (treści programowe)	<u>Normy postępowania</u> <u>KRYTERIUM</u> <u>SUKCESU</u>	<u>Sposób realizacji</u>
<u>ZUCH JEST KULTURALNY</u>	<p style="text-align: center;"><u>ZUCH:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - używa form grzecznościowych: <i>proszę, dziękuję, przepraszam,</i> - nie mówi z pełnymi ustami, - okazuje szacunek dorosłym, starszym osobom, - pamięta o kulturalnym zachowaniu w trakcie powitań i pożegnań (<i>dzień dobry, do widzenia</i>), - jest miły dla innych osób (<i>kolegów i dorosłych</i>), - dba o porządek wokół siebie (<i>nie śmieci, sprzęta po zabawie</i>), - słucha, kiedy inni mówią, mówi, kiedy inni słuchają, 	<ul style="list-style-type: none"> • Samodzielne podejmowanie prostych obowiązków w domu i w przedszkolu - sprzątanie swoich zabawek, układanie książek, opieka nad swoim zwierzątkiem • Uwrażliwienie dzieci na potrzeby innych członków rodziny - spokojne i ciche zachowanie podczas, gdy inni odpoczywają, opiekowanie się osobami chorymi, starszymi • Uczenie się używania zwrotów grzecznościowych w określonych sytuacjach (dzień dobry, do widzenia, proszę, dziękuję, przepraszam) w codziennym życiu, • Dostarczenie dzieciom wzorców właściwego zachowania się (postawa nauczycielki, postacie z literatury, itp.) • Utrwalenie nawyków kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych (na wycieczce, autobusie, teatrze, podczas koncertu,), • Poszanowanie własności i wytworów pracy kolegów • Uczenie się mówienia miłych słów oraz dziękowania innym za te słowa, • Rozmawianie z dziećmi na temat prostych przepisów savoir-vivre, stosowanie ich w sytuacjach codziennych, stosowanie ich na spotkaniach zuchowych, • Szanowanie wspólnych zabawek i odkładanie ich na wyznaczone miejsce, • Opanowanie umiejętności kulturalnego jedzenia, • Przyzwyczajanie dzieci do przestrzegania zasad dotyczących ładu i porządku: (papierki wrzucamy do kosza, nie deptamy trawników i skwerków, nie niszczymy drzew, krzewów) • <u>PROPONOWANE SPRAWNOŚCI ZUCHOWE:</u> <u>PORZĄDNICKI, SUPER DYŻURNY, ZNAWCA CZARODZIEJSKICH SŁÓW</u>

<u>Zadanie główne</u> <u>Zucha</u> (treści programowe)	<u>Normy postępowania</u> <u>KRYTERIUM SUKCESU</u>	<u>Sposób realizacji</u>
<p style="text-align: center;"><u>ZUCH JEST KOLEŻEŃSKI</u></p>	<p style="text-align: center;"><u>ZUCH:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zgodnie bawi się z kolegami, - szanuje cudzą własność, nie zagląda do indywidualnych półek bez pozwolenia właściciela, - dzieli się z innymi, tym co ma (<i>zabawka, słodycze</i>), - jest miły w kontaktach z innymi, - nie wyrządza krzywdy innym, - nie wyśmiewa się, nie przedrzeźnia, nie przezywa, - pomaga tym, którzy tej pomocy potrzebują, 	<ul style="list-style-type: none"> • Zawieranie umów z dziećmi dotyczących właściwego zachowania w przedszkolu, konsekwentne ich przestrzeganie KODEKS GRUPOWY, • Interesowanie się wytworami swoich kolegów, dostrzeganie wysiłku włożonego w ich powstanie, poszanowanie własności i wytworów pracy kolegów, • Rozumienie, że inni mają takie same potrzeby, prawa jak ja; poszerzanie wiedzy n/t praw i obowiązków, • Uczenie się właściwego zachowania podczas rozwiązywania zaistniałego konfliktu - używanie zwrotów grzecznościowych, korzystanie z pomocy i doradztwa nauczycielki, zrozumienie tego, co przeżywają inni (WSZYSTKIE SPORY, WSZYSTKIE ZWADY, ZAŁATWIAMY W KRĘGU RADY) • Słuchanie kolegów pełniących dyżur w grupie, podporządkowywanie się ich poleceniom i uwagom • Wyrabianie nawyku uprzejmego witania się z kolegami spotkanymi w szatni lub na podwórku (mówienie dzień dobry, skinienie ręką do kolegi lub tzw. cześć, itp.) • Sprawianie radości choremu koledze przez: wspólne napisanie listu, przygotowanie upominku, odwiedziny, miły telefon, • Dostrzeganie i przeciwstawianie się przejawom samolubstwa, okrucieństwa, przezywania, dokuczania. Zapobieganie agresji i przemocy. • Sprawianie radości innym dzieciom przez składanie życzeń imieninowych, urodzinowych, wykonywanie dla nich upominków, • Opiekowanie się nowymi kolegami oraz tymi, którzy tej pomocy oczekują, • <u>PROPONOWANE SPRAWNOŚCI: NIEWIDZIALNA RĘKA, ARTYSTA, DOBRY KOLEGA</u>

<u>Zadanie główne</u> <u>Zucha</u> (treści programowe)	<u>Normy postępowania</u> <u>KRYTERIUM SUKCESU</u>	<u>Sposób realizacji</u>
<p style="text-align: center;"><u>ZUCH KONTROLUJE SWOJE ZACHOWANIE</u></p>	<p style="text-align: center;"><u>ZUCH:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - uczestniczy w ustalaniu kodeksu grupowego, - przestrzega zawartych umów, reguł, - ocenia zachowanie, a nie osoby, - unika krzyku, - wyraża swoje emocje w sposób kontrolowany, - korzysta z pomocy dorosłych w trudnych sytuacjach, - cieszy się z sukcesów, przyjmuje z godnością porażki, - wystrzega się kłamstwa, - odróżnia dobro od zła, - mówi o swoich uczuciach (odczuciach) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ustalenie reguł i norm życia w grupie, przestrzeganie ich: <ul style="list-style-type: none"> - zgodnego zachowania się podczas zabaw - kulturalnego włączania się do zabaw kolegów - korzystania ze sprzętu i zabawek - mądrego rozwiązywania zaistniałych konfliktów - porozumiewania się umiarkowanym głosem • Ponoszenie konsekwencji łamania przyjętych umów, • Reagowanie na umówione sygnały np. sygnał kończący zabawę, muzyka – piosenka do sprzątnięcia, • Uczenie dzieci właściwego zachowania w stosunku do innych (nie stosujemy obraźliwych słów) • Uczenie dzieci umiejętności określania swoich uczuć, wyrażania swoich oczekiwań w sposób zrozumiały dla innych • Zapoznawanie z bezpiecznymi sposobami rozładowywania emocji (np. rysowanie po kartce, zgniatanie gazety, darcie papieru). Opracowanie w grupach znanego rodzicom systemu KAR I NAGRÓD • Poznawanie wzorców właściwego zachowania (postawa nauczyciela, postacie z literatury) • Uczenie właściwego przyjmowania pochwał i krytyki • Poszukiwanie sposobów nagradzania sukcesów innych • Udział w inscenizacjach dziecięcych z wykorzystaniem literatury lub tzw.: gawęd zuchowych <ul style="list-style-type: none"> - rozróżnianie prawdy, fałszu, fantazji, kłamstwa w utworach literackich i w sytuacjach codziennych - podejmowanie prób oceny i ocenianie postępowania bohaterów bajek i opowiadań - układanie zakończeń historyjek obrazkowych, przewidywanie skutków złego postępowania, wyciąganie wniosków • Rozumienie konsekwencji kłamstwa dla siebie i innych • Podejmowanie oceny postępowania własnego i kolegów w konkretnych sytuacjach • Uczenie się mówienia o rzeczach miłych, wyrażanie dezaprobaty dla zachowań negatywnych, agresywnych, • <u>PROPONOWANE SPRAWNOŚCI: AKTOR, CZARODZIEJ, ZNAWCA BAJEK</u>

ZUCH DBA O SWOJE BEZPIECZEŃSTWO

ZUCH:

- nie oddala się od grupy z miejsca zabaw, nie opuszcza sali- **bez wiedzy osoby dorosłej,**

- nie próbuje nieznanych produktów i potraw **nieznanego pochodzenia,**

- informuje dorosłych o swoich dolegliwościach (**skaleczenie, złe samopoczucie**),

- pamięta swój adres zamieszkania,

- unika niebezpiecznych zabaw i zachowań,

- zachowuje ostrożność w kontaktach z obcymi,

- nie zbliża się do nieznanych zwierząt,

- przestrzega zasady ruchu drogowego dla pieszych,

- zna numery alarmowe,

- wie do kogo zwrócić się w sytuacjach zagrożenia,

- wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia pożarem,

- Organizowanie spotkań z policjantem,
- Ustalenie zasad warunkujących bezpieczeństwo podczas pobytu w przedszkolu (sala, teren) oraz na wycieczkach,
- Świadome unikanie niebezpiecznych sytuacji i zagrożeń na drodze i wynikających z przypadkowych spotkań z nieznanymi, zabaw zapalkami, spożywania leków, środków chemicznych, nieznanych roślin, zbliżania się do zwierząt,
- Omówienie sposobu postępowania w razie złego samopoczucia, skaleczenia, określonej dolegliwości – organizowanie KURSÓW PIERWSZEJ POMOCY dla przedszkolaków z udziałem harcerzy i innych wolontariuszy,
- Organizowanie zabaw utrwalających zapamiętanie własnego imienia i nazwiska oraz adresu zamieszkania
- W toku zajęć scenek rodzajowych, dramy poznanie konsekwencji niebezpiecznych zabaw i zachowań,
- Poznanie niektórych możliwości radzenia sobie w sytuacjach zagrażających własnemu bezpieczeństwu
- Spotkanie z weterynarzem - omówienie zachowań zwierząt, gdy: zwierzę jest zdenerwowane, boi się, gdy jest chore
- Rozumienie przestrzegania zasad kodeksu drogowego dla pieszych
- Podkreślanie szkodliwego wpływu na organizm różnego rodzaju używek.
- Promowanie profilaktyki przeciwpożarowej.
- Dostarczenie wzorców właściwego zachowania na ulicy (wycieczki na skrzyżowanie, filmy edukacyjne, książki)
- **PROPONOWANE SPRAWNOŚCI:** ESKIMOS, DOKTOR OJBOLI, MĄDRA GŁÓWKA, ZNAWCA PRZEPISÓW, POLICJANT,

ZUCH DBA O SWOJE ZDROWIE

ZUCH:

- zna produkty, które mają duże wartości odżywcze,

- rozumie strukturę żywienia wynikającą z piramidy zdrowia,

- podejmuje próby samodzielnego przygotowania posiłku, próbuje różne potrawy,

-nie krzyczy, ale mówi umiarkowanym głosem,

- często korzysta z pobytu na świeżym powietrzu, hartuje swój organizm, chętnie uczestniczy w zajęciach z aktywności fizycznej,

- ubiera się odpowiednio do temperatury, warunków atmosferycznych

- pamięta o korzystaniu z zabiegów higienicznych, - zasłania nos i usta przy kichaniu i kasłaniu

- nie obawia się wizyty u lekarza,

- mówi o tym, czego się boisz,

- pokonuje uprzedzenia wobec osób chorych, niepełnosprawnych, jest gotowe nieść im pomoc

- podejmuje próby radzenia sobie z własnymi emocjami,

- nie siedzi długo przed komputerem, telewizją, zna zagrożenia wynikające z korzystania z Internetu,

- starszy Zuch rozumie zakaz spożywania alkoholu, narkotyków czy palenia papierosów

- Promowanie zdrowia, zdrowego żywienia i zdrowych nawyków higienicznych i żywieniowych,
- Dostarczanie dzieciom wzorców właściwego zachowania w różnych sytuacjach
- Uświadamianie dzieciom konieczności próbowania nieznanymi potraw, spożywania owoców i warzyw jako źródła witamin, ograniczenia spożywania słodyczy (poprzez spożywanie posiłków w przedszkolu, zajęcia dydaktyczne, zajęcia gospodarcze, hodowle prowadzone w kąciaku przyrody, filmy edukacyjne itp.)
- Czynne uczestnictwo dzieci w zabawach organizowanych przez nauczycielkę (*zabawy ruchowe, zestawy ćwiczeń gimnastycznych, spacer, wycieczki, pobyt na świeżym powietrzu*)
- Uczenie się umiejętności dokonywania wyboru odpowiedniego ubrania stosownie do pogody
- Rozumienie potrzeby wizyt kontrolnych u lekarza *pediatry* oraz stałego kontrolowania i leczenia zębów - spotkania z lekarzem, wizyta w gabinecie stomatologicznym
- Udział dzieci w konkursach dotyczących zdrowia, programach: „Czyste powietrze wokół nas”, „Moje dziecko idzie do szkoły”
- Radzenie sobie w sytuacjach zetknięcia się z przemocą i uzależnieniami
- Wskazywanie właściwych rozwiązań w różnych sytuacjach życiowych,
- Zachęcanie do niesienia pomocy potrzebującym, rozumienia i akceptacji „inności” drugiego człowieka
- **PROPONOWANE SPRAWNOŚCI:** CZŁOWIEK ZIMY, DOKTOR, KUCHCIK, ŁAZIK, OGRODNIK, BIAŁY ZĄBEK,

<u>Zadanie główne</u> <u>Zucha</u> (treści programowe)	<u>Normy postępowania</u> <u>KRYTERIUM</u> <u>SUKCESU</u>	<u>Sposób realizacji</u>
<p style="text-align: center;"><u>ZUCH POZNAJ SWOJE TRADYCJE RODZINNE I NARODOWE</u></p>	<p style="text-align: center;"><u>ZUCH:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kultywuje tradycje swojej rodziny, - rozmawia z rodzicami o ich pracy, - pamięta o uroczystościach rodzinnych, - jest dumny z kraju, w którym mieszka, - szanuje język ojczysty i tradycje narodowe, - poznaje piękno swojego kraju, regionu, miasta 	<ul style="list-style-type: none"> • Pobudzanie ciekawości do interesowania się historią i tradycjami swojej rodziny. • Wzmacnianie więzi rodzinnych poprzez udział rodziców i dziadków w uroczystościach organizowanych w przedszkolu, zajęciach otwartych, festynach. • Wykonanie różnych upominków, prezentów dla najbliższych, • Prowadzenie rozmów i zajęć dotyczących poznawania pracy zawodowej rodziców i dziadków, zapraszanie przedstawicieli na zajęcia do przedszkola. • Realizowanie tematów kompleksowych, projektów dotyczących poznawania różnych zawodów: np. strażaka, policjanta, lekarza, nauczyciela... • Budzenie zainteresowania rodzinnym krajem poprzez udział w spacerach i wycieczkach, • W trakcie zajęć oraz przy każdej nadarzającej się okazji uświadamianie dzieciom ich przynależności narodowej - <i>JESTEŚMY POLAKAMI</i>, mówimy po polsku, rozumiemy znaczenie słowa <i>OJCZYŻNA</i>. • Zapoznanie dzieci z barwami narodowymi, godłem i hymnem Polski. • Pomaganie w orientowaniu się na mapie Polski. • Poznawanie sławnych Polaków oraz dziedzin, w których się wstawili, • Zapoznanie i zachęcanie do udziału w akcjach mających na celu pomaganie drugiemu człowiekowi- „Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy”, „Góra grosza”, „Nakrętki dla Waldka”, itp. • <u>PROPONOWANE SPRAWNOŚCI:</u> DRUKARZ, DZIENNIKARZ, OBROŃCA CZYSTEJ WODY, MÓJ REGION, LEŚNIK, EKOLUDEK, POMOCNA DŁOŃ

Program można realizować przez cały rok szkolny, przez wszystkie nauczycielki oddziałów samodzielnie lub z pomocą środowiska lokalnego: policjanta, strażaka, lekarza, pielęgniarki, ratownika medycznego, pracowników poradni psychologiczno – pedagogicznej, itp. Realizacja programu wymaga także wykorzystywania różnorodnych środków dydaktycznych wspomagających proces rozwoju dziecka, zorganizowanie wycieczek i wyjść poza teren przedszkola, zaproszenia do udziału wszystkich pracowników przedszkola i rodziców.

EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

Ocena efektów wdrożenia programów dokonuje się raz w roku na RP po II semestrze. Polega na sporządzeniu krótkiego sprawozdania z jego realizacji.